

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

5-3 – 1442 / 15
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 22632 датум 10. 6. 12015.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије¹ и члана 24. став 2. Закона о Заштитнику грађана², на основу информација до којих је дошао поступајући по примљеним притужбама и приликом спроведеног поступака контроле правилности и законитости Републичког фонда за здравствено осигурање, сматрајући да ће давањем мишљења допринети унапређењу заштите гарантованих људских слобода и права, Заштитник грађана упућује **Министарству здравља** следеће

МИШЉЕЊЕ

Законом о здравственом осигурању³ прописано да се осигураницама, у случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, почев од 31. дана привремене спречености за рад, обезбеђује накнаде зараде у износу од 100% од основа за накнаду зараде, с тим што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду зараде, а износ од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике (чл. 96. ст. 4.). Средства у износу од 35% од основа за накнаду зараде преносе се Републичком фонду који у име и за рачун буџета Републике уплаћује средства на рачун осигуранице (чл. 96. ст. 5.).

Применом позитивно – правних прописа трудницама се исплата накнада за исти месец исплаћује у два дела, са одређеним временским размаком, и то 65% преко рачуна послодавца, а обавеза послодавца је та средства преноси на рачун труднице а 35% Републички фонд за здравствено осигурање уплаћује на рачун осигуранице.

Заштитник грађана је мишљења да овакав начин обрачуна и исплате накнада умањује рационалност и економичност поступања Републичког фонда за здравствено осигурање, што утиче на интересе трудница, те сматра да је неопходно да Министарство здравља иницира измену чл. 96. ст. 5. Закона о здравственом осигурању, тако што би целокупан износ накнаде зараде за време привремене спречености осигуранице за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, почев од 31. дана привремене спречености за рад, Републички фонд за здравствено осигурање уплаћивао на рачун послодавца.

Чињенице, околности и разлози

Приликом спровођења поступка контроле правилности и законитости рада Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: Фонд), које је Заштитник грађана водио у

---

¹ "Сл. гласник РС", бр. 98/06.

² „Сл. гласник РС“, бр. 79/05 и 54/07.

³ "Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 109/2005 - испр., 57/2011, 110/2012 - одлука УС, 119/2012, 99/2014, 123/2014 и 126/2014 - одлука УС

претходном периоду⁴, имао је у виду да одредбе чл. 96. Закона о здравственом осигурању прописују да се трудницама за време трудничког боловања почев од 31. дана, висина накнаде зараде обезбеђује у износу од 100% од основа за накнаду зараде, с тим што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду зараде, као и износ од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике (чл. 96. ст. 4.).

Применом позитивно – правних прописа трудницама се исплата накнада за исти месец исплаћује у два дела, и то 65% преко рачуна послодавца, а обавеза послодавац је та средства преноси на рачун труднице а 35% Фонд уплаћује на рачун осигуранице (чл. 96. ст. 5.). Током спроведеног поступка, Заштитник грађана је уочио да обавеза Фонда да на овакав начин обрачуна и исплате накнада додатно утиче на рационалност и економичност поступања Фонда и пролонгира време исплате накнаде осигураницама – трудницама. Конкретно, Фонд најпре део од 65% изхоса накнаде пренесе на рачун послодавца, који та средства преноси на рачун труднице, а тек након извесног протеча времена од минимум пар дана, преостали износ од 35% Фонд уплаћује директно трудници. Овакав начин исплате накнада неминовно доводи до пролонгирања исплате дела накнаде за трудничко одсуство, што труднице схватају као кашњење.

На састанку представника Заштитника грађана и Фонда, који је одржан 06. 4. 2015. год. разматрано је, између осталог и примена законских одредби у вези са начином исплате накнада трудницама. Том приликом је и од представника Фонда добијена информација да би, у случају измене прописа у смислу да Фонд буде у обавези да износ од 35% накнаде у име и за рачун буџета Републике уплаћује на рачун послодавца (као и износ од 65% који се осигураници обезбеђује и исплаћује из средстава обавезног здравственог осигурања), а да послодавац та средства преноси на рачун осигуранице, директно утицало на подизање нивоа рационалности и економичности пословања Фонда. **Постојање овакве правне регулативе, је околност која објективно омета ефикасност поступка што се не сме занемарити, али је Фонд указујући Заштитнику грађана на конкретан проблем у свом раду, иницирао да Заштитник грађана предузме мере у циљу побољшања остваривања права осигураница трудница.**

Заштитник грађана је, сагледавши све околности и расположиве информације у вези са начином исплате накнаде осигураницама - трудницама за време привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, почев од 31. дана привремене спречености за рад, става да је неопходно да Министарство здравља, као ресорно надлежан орган, размотри изложен начин исплате накнаде и иницира измену наведених одредби Закона о здравственом осигурању, тако што ће предложити да и део средстава за накнаду зараде због привремене спречености за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, а која се обезбеђују из средстава буџета преко Фонда уплаћују на рачун послодавца. На тај начин би се правно-техничким прецизирањем одредби чл. 96. ст. 5. Закона о здравственом осигурању, подигао нивоа рационалности и економичности пословања Фонда, а што би битно утицало на интересе трудница.

ЗАМЕНИЦА ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Гордана Стевановић

Доставити копију:

⁴ Поступак контроле по примљеним притужбама већег броја притужиља – трудница, као и на основу информација добијених од Родитељског портала „Бебац“. Видети <http://www.zastitnik.gov.rs/index.php/lang-sr/2011-12-25-10-17-15/3832-2015-05-07-07-48-58>

- Републичком фонду за здравствено осигурање